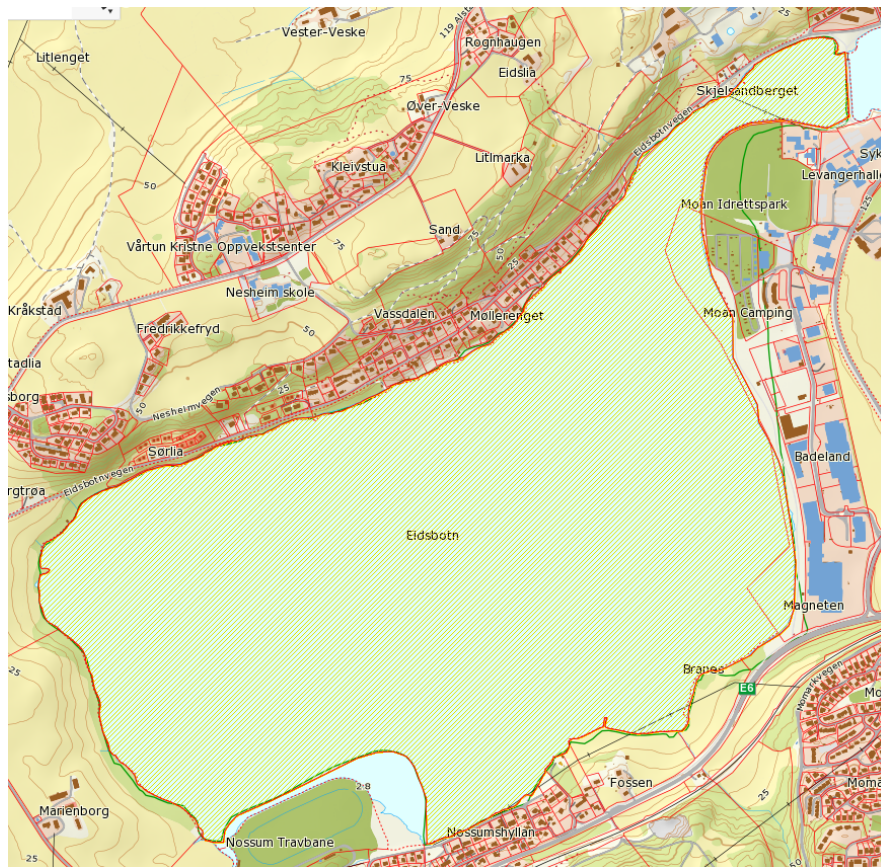

Besøksstrategi for Eidsbotn fuglefredningsområde Levanger

Utarbeidet av
Fylkesmannen i Trøndelag
Steinkjer 2020

1. Innledning

Eidsbotn fuglefredningsområde (ffo) ble vernet ved kgl.res. av 14. desember 1984. Eidsbotn ffo ligger svært bynært plassert, i gangavstand fra Levanger sentrum. Nye utbygginger og økt menneskelig ferdsel foregår tett inntil vernegrensen. Ved oppsett av infoplakater på disse mye besøkte tilgrensende områdene, kan et stort publikum nås.

Hensikten med utarbeiding av besøksstrategi for Eidsbotn ffo er å få et grunnlag for å finne fram til relevant informasjon, kunne gi publikum en større opplevelse av verneområdet og skape økt interesse og forståelse for verneverdiene. Forvaltningsmyndigheten for Eidsbotn ffo er Fylkesmannen i Trøndelag.

2. Kunnskapsgrunnlaget

«Formålet med fredningen er å bevare det rike fuglelivet og fuglenes livsmiljø i området. Dette gjelder særlig m.h.t. de mange arter som benytter området under trekket vår og høst, og den store mengden av ender som overvintrer.» Eidsbotn fuglefredningsområde fikk Ramsar-status i 2002 og inngår som ett av 12 verneområder som til sammen utgjør det internasjonalt viktige Ramsarområdet, Trondheimsfjorden våtmarkssystem.

Eidsbotn er et langgrunt, beskytta og lunt fjordbasseng som står i forbindelse med Trondheimsfjorden bare gjennom det smale Levanger-sundet. Bassengets største dyp er på 6 m. Området er for det meste omgitt av bebyggelse og dyrkamark, men innerst i botn er det en del lauvskog langs stranda. Ved Eidesøra (Nossum) er det et strandengområde der vegetasjonen består bl.a. av salturtsamfunn som lenger ut går over i ålegrassamfunn. Dette er ett av de to eneste ålegrasengene i samkommunen som i Naturbase har verdi A, svært viktig, og som begge ligger i Eidsbotn. Det andre feltet med ålegraseng ligger langs Moan i øst. Ellers finnes enkelte sumpsamfunn langs strandsonen som går over i en smal kantskog med gråor. Bare noen mindre bekker fører ferskvann til området. I det aller meste av området fra E6 i sør til inngangen av Levangersundet i nord er dagens strandlinje kunstig.

Deler av det viktige arealet for fugl i Eidsbotn har blitt fylt ut og omdisponert de siste femti årene. Samtidig har vannkvaliteten blitt forbedret. Eidsbotn har fortsatt stor betydning som raste og overvintringsplass for mange fuglearter.

Figur 1 Viktige rapporter med kunnskap om verneverdiene i Eidsbotn fuglefredningsområde

Vi har mye kunnskap om verneverdiene i Eidsbotn, blant annet har vi sammenlignbare kartlegginger av fuglebestandene i 1996 og 2015. Særlig de tre rapportene, figur 1, bidrar med viktig kunnskap både om fugl, fuglenes bruk av soner innenfor Eidsbotn og innvirkninger menneskelige forstyrrelser har på de forskjellige fugleartene. Rapportene er levert av Magne Husby ved HiNT og Nord universitet:

- Ornitologisk rapport med forslag til forvaltningstiltak for Eidsbotn fuglefredningsområde i Levanger 1997
- Ornitologisk rapport for Eidsbotn og Levangersundet, med bestandsendringer fra 1996 til 2015
- Planlagte tiltak for menneskelig aktivitet i Eidsbotn, og effekter på fugl (2016)

I tillegg kom NIVA-Rapporten i 2017: «Kartlegging av ålegrasenger (*Zostera marina*) etter ny metodikk i Innherred kommune» som viser at de to eneste ålegrasengene i samkommunen som i Naturbase har verdi A, svært viktig, ligger i Eidsbotn.

2.1 Sårbare naturverdier

Kriteriene for Ramsar-status i 2002, var som følger:

- Viktig område for mange rødlistede arter, særlig under trekk.
- Viktig beiteområde for overvintrede andefugler, særlig ærfugl. (Figur 2)
- Viktig beiteområde for ærfugl hele året.

Figur 2 Ærfugl i Eidsbotn. Foto Hilde Ely-Aastrup

Trusselen for fuglelivet er i dag først og fremst forstyrrelser fra folk siden menneskelige aktiviteter foregår tett inntil. Utfra foretatte målinger trekker fugler på vannet seg unna dersom folk befinner seg i kano/kajakk nærmere enn gjennomsnittlig 220 meter. Om folk står/går langs strandkanten trekker fuglene unna om de kommer nærmere enn ca 60 m. Ferdsel i strandsonen er særlig negativt for vadefugl som beiter i fjæra og som hviler i strandsonen.

2.2 Den besøkende

På mye areal mellom forretningsbygg og Eidsbotn-bassenget i øst, har det blitt tilrettelagt uteareal for publikum de siste årene. I tillegg er det mye aktivitet på travbanen i sørvest. Her kan man komme tett på fuglelivet ved å kikke gjennom lukene i ponnystallen.

Lokale innbyggere

De fleste, daglige brukere av områder som grenser til Eidsbotn, er lokale innbyggere. Dette gjelder de fleste som benytter kjøpesenteret og forretningene på Moan-siden og de som går tur på gang- og sykkelveien i det tilrettelagte området mellom bebyggelsen og Eidsbotnbassenget. Det er dessuten

mange, særlig barn og unge, som benytter idrettsanleggene på Moan. I tillegg bruker mange Sjeteen/moloen for å krysse Sundet, og mange ferdes på veiene/stiene langs Eidsbotn på Nettet-siden i nord, nedenfor boligområdet. Mange lokale besøker dessuten travbanen på Nossun.

Tilreisende

E-6 ligger like inntil Eidsbotn og mange tilreisende kjører innom kjøpesenteret og forretningsområdet på Moan-siden, men også til idrettsanleggene og til Nossun travbane.

Kano/kajakk/bading

En ny bruk av selve Eidsbotnbassenget ble planlagt for utprøving i juni og juli 2017 i regi av Levanger idrettsråd i samråd med forvaltningsmyndigheten. Et aktivitetsområde for seiling og padling ble merket av ved hjelp av blåser som ble lagt langs en linje (1 km) tvers over bassenget fra Branes til Møllerengen (figur 4). Aktivitetene denne sommeren skulle foregå til dels i organiserte former øst for denne linjen. I tillegg ble en ny badeplass anlagt like utenfor vernegrensen, noe som førte til at badeaktivitet også kunne foregå ute i verneområdet.

Tre år etter har det vist seg at organisert padling og seiling er lagt til et annet sted i kommunen, og svært lite sjøaktiviteter utenom bading foregår i det avmerkede aktivitetsområdet i Eidsbotn. Blåsene ligger der fortsatt og bruk av sjøarealet til ikkemotoriserte sjøaktiviteter er det fortsatt åpent for.

Fuglekikkere

Den viktigste opplevelsen for folk med hensyn på verneverdiene, vil være det rike fuglelivet. Det er imidlertid lite fugl å se langs land på Moan-siden. Den mest fuglerike sonen med næringsrik mudderbunn ligger like utenfor Nossun travbane. Dersom folk tidligere nærmet seg fjæra nedenfor travbanen, trakk fuglene seg unna. I 2017-2018 ble det oppført en ponnystall med en rekke luker for fuglekikking i veggen ut mot Eidesøra. Dette er stedet der fugleinteresserte kan komme tettest på fuglene uten å forstyrre dem. Stallen er åpen for allmennheten og kan også brukes av skoleklasser og større besøksgrupper.

Figur 3 Gjennom luke i ponnystallen på Nossun. Foto Hilde Ely-Aastrup

3. Mål

For forvaltningen er det et mål, gjennom arbeidet med besøksstrategien, å bli tryggere på hvordan vi kan nå ut med relevant informasjon og hva besøkende har behov for med hensyn på info og tilrettelegging.

3.1 Mål med besøksforvaltning

- Mål for verneverdiene

Målet er å ivareta verneverdiene og gjennom informasjon, påvirke folks holdninger i tråd med verneformålet.

- Mål for besøkende

Målet er å komme fram til mest mulig relevant informasjon som kan gi brukere av området en større opplevelse og forståelse av verneverdiene. Vi ønsker at publikum enkelt skal få kunnskap om fuglene og hvorfor akkurat dette området er viktig som matfat og hvileområde for fugleartene. Det å kunne studere fuglene uten å forstyrre, slik det nå kan gjøres fra ponnystallen på Nossum, er dessuten noe som har stor betydning for fugleinteresserte besøkende.

4. Tiltaksplan

Forvaltningen har bidratt med støtte til luker for fuglekikking i Nossum Travbanes ponnystall og til skjermvegg fram mot dette bygget. Det viktigste tiltaket videre er å utarbeide og sette opp informasjonsplakat. Denne vil utarbeides i tråd med Miljødirektoratets nye merkevarestrategi.

I tillegg til informasjon om fuglelivet vil det i kartet på informasjonsplakaten legges inn anbefalt gangvei mellom turstien på Moan og ponnystallen på Nossum i tillegg til avgrensningen av aktivitetsområdet utenfor Moan.

Figur 4 Punkter (blå) for utplassering av informasjonsplakater og stiplet linje for markering av aktivitetsområde (øst for linjen) i juni og juli.

Tiltaksplan for Eidsbotn fuglefredningsområde – VV00001511					
Beskrivelse	Prioritet	Finansiering	Utførende	Når	Merknad
Informasjonsplakat med kart og beskrivelse av områdets betydning for fuglelivet	1	Egen tid + 31-post*	FMNT utarbeider forslag	2020	For plassering på tavle ved gangsti mellom Magnetten og Sjeteen, og i ponnystallen på Nossun (figur 4)